

บทที่ 4

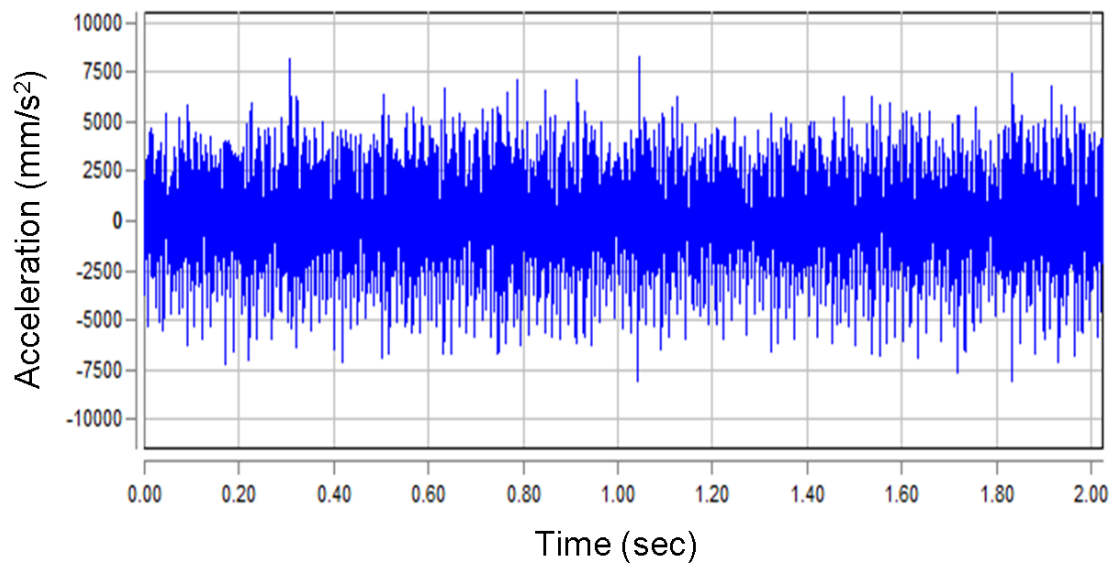
ผลการวิจัย

ในบทนี้ จะกล่าวถึงการทดลองและผลการทดลองโดยจะเริ่มจากการทดลองเพื่อเก็บเกี่ยวพลังงานจากการสั่นของเครื่องจักร โดยจะทำการวัดความถี่สั่นพ้องที่ได้จากเครื่องจักรก่อน หลังจากนั้นจะทำการทดสอบประสิทธิภาพของโครงสร้างรับแรงที่ประกอบกับเพียโซบัสเซอร์ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า อุปกรณ์เก็บเกี่ยวพลังงานต้นแบบ หรือ อุปกรณ์ต้นแบบ ทำการทดสอบอุปกรณ์ต้นแบบเมื่อต่อกับวงจรจัดการพลังงาน, ทดสอบการทำงานของระบบติดตามสภาพเครื่องจักร และสุดท้ายจึงจะนำอุปกรณ์ทั้งหมดที่ทำการทดสอบแล้วมาใช้งานร่วมกันแล้วนำผลที่ได้มาทำการเปรียบเทียบกับ การติดตามสภาพเครื่องจักรด้วยเครื่องวัดอุณหภูมิอินฟราเรด เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพของระบบผลิตพลังงานแบบพึ่งพาตนเอง สำหรับการตรวจติดตามสภาพของเครื่องจักรและสามารถนำไปพัฒนาต่อไปในอนาคต

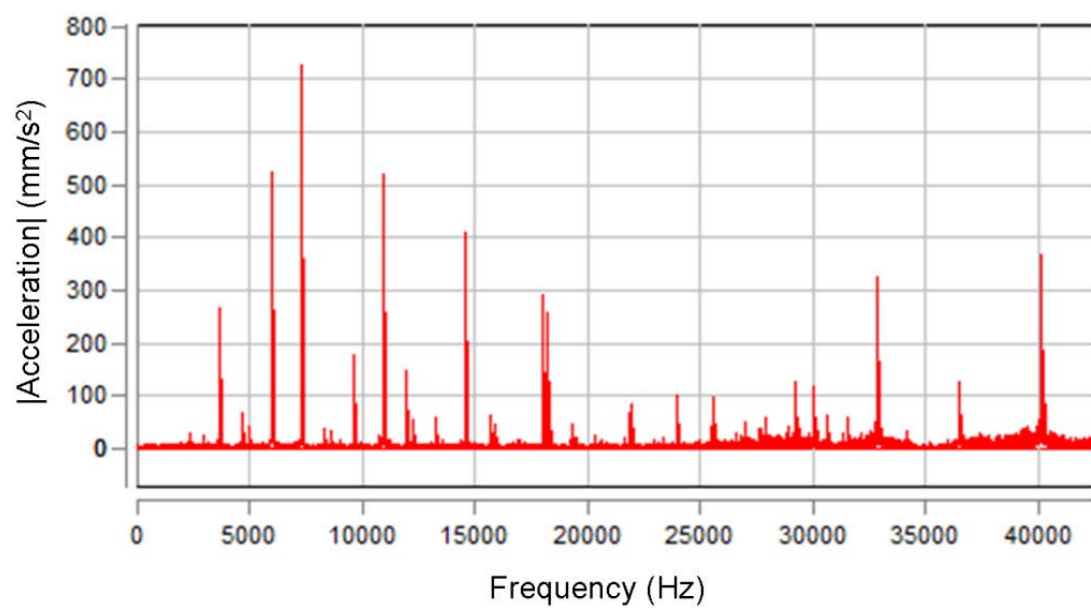
4.1 การทดสอบวัดความถี่สั่นพ้องเครื่องจักร

โดยปกติแล้วอุปกรณ์เก็บพลังงานที่เก็บพลังงานจากเครื่องจักรนั้นจะอาศัยความถี่สั่นพ้องของเครื่องจักรให้ตรงกับอุปกรณ์เก็บพลังงานจึงจะสามารถเก็บพลังงานได้ ปัญหาที่ยากจึงตามมา คือ ต้องทำการปรับความถี่ทุกครั้งหากเปลี่ยนเครื่องจักรตัวใหม่ เพราะเครื่องจักรแต่ละเครื่องมีความถี่ในการสั่นไม่เท่ากัน ในงานวิจัยนี้จึงนำเสนออุปกรณ์เก็บเกี่ยวพลังงานจากการสั่นสะเทือนโดยใช้เพียโซอิเล็กทริกเพื่อติดตามสภาพเครื่องจักร โดยตัวอุปกรณ์สามารถผลิตพลังงานได้ด้วยตนเอง จากการแปลงแรงสั่นสะเทือนไปเป็นพลังงานไฟฟ้าด้วยเพียโซบัสเซอร์ซึ่งไม่ต้องอาศัยความถี่สั่นพ้อง ในการทดสอบจึงเริ่มด้วยการทดสอบวัดค่าความถี่สั่นพ้องของเครื่องจักรที่จะใช้ร่วมกับตัวอุปกรณ์ เพื่อแสดงให้เห็นว่าความถี่สั่นพ้องของเครื่องจักรกับตัวเพียโซบัสเซอร์อุปกรณ์นั้นต่างหรือเหมือนกันอย่างไร โดยผลการทดสอบวัดค่าความถี่เครื่องปั๊มขนาดเล็กด้วยเครื่องวัดความเร่งจากบริษัท EI-Calc ที่ฐานของเครื่องจักร ได้ข้อมูลแรงสั่นสะเทือนเมื่อเครื่องจักรขณะทำงาน ดังภาพที่ 4.1 และ 4.2 โดย ภาพที่ 4.1 จะเป็นค่าความเร่งเทียบกับเวลา และ ภาพที่ 4.2 จะเป็นค่าความเร่งเทียบกับความถี่

จาก ภาพที่ 4.2 เห็นได้ว่าข้อมูลแรงสั่นสะเทือนที่วัดได้ประกอบไปด้วยความถี่หลายๆความถี่ ซึ่งสังเกตได้ว่าความถี่สั่นพ้องแรกจะอยู่ที่ความถี่ประมาณ 3.5 กิโลเฮิร์ตซ์ ซึ่งมีความมากกว่าความถี่สั่นพ้องของเพียโซบัสเซอร์ที่มีค่าความถี่สั่นพ้องอยู่ที่ 2.6 ± 0.5 กิโลเฮิร์ตซ์จากตารางข้อมูล (Data Sheet) ของเพียโซบัสเซอร์ที่นำมาใช้แต่ระบบเก็บเกี่ยวพลังงานจากแรงกระแทกก็ยังสามารถทำงานได้โดยไม่คำนึงถึงความถี่สั่นพ้องจึงไม่เป็นอุปสรรคในการเก็บเกี่ยวพลังงานจากเครื่องจักร ไม่ว่าจะเปลี่ยนไปใช้กับเครื่องจักรตัวอื่นๆก็ตาม

ภาพที่ 4.1 ข้อมูลความเร่งของเครื่องปั๊มลมเมื่อเทียบกับเวลา

ภาพที่ 4.2 การวิเคราะห์โดยวิธีฟาสต์ฟูเรียร์ทรานสฟอร์ม (Fast Fourier Transform) ของแรงสั่นสะเทือนที่ได้จากเครื่องปั๊มลม

4.2 การทดสอบโครงสร้างรับแรงที่ประกอบด้วยเพียโซบัสเซอร์

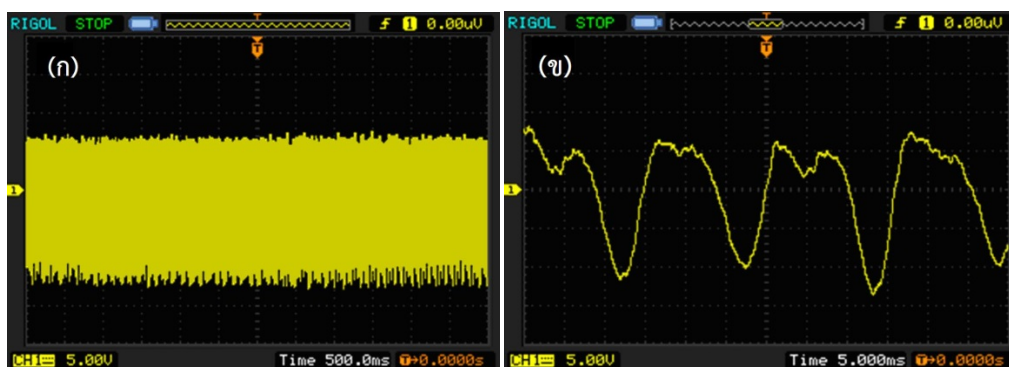
ในส่วนนี้ เป็นการศึกษาผลตอบสนองจากเพียโซบัสเซอร์เมื่อเครื่องจักรทำงานซึ่งได้แสดงไว้ใน ภาพที่ 4.3 โดยในการทดลองได้ทดลองต่อตัวต้านทานขนาดต่างๆขนานกับเพียโซบัสเซอร์ ดังแสดงใน ภาพที่ 4.4 แล้วใช้ออสซิลโลสโคป (Oscilloscope) วัดค่าความต่างศักย์เฉลี่ยของรากล้างสอง จากนั้น นำค่าความต่างศักย์เฉลี่ยของรากล้างสองที่วัดได้ไปหากระแสเฉลี่ยของรากล้างสองโดยใช้สูตร

$$I_{rms} = \frac{V_{rms}}{R}$$

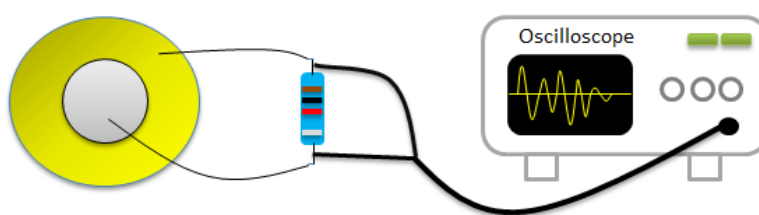
จากนั้นหาค่ากำลังเฉลี่ยโดยใช้สูตร

$$P_{avg} = \frac{V_{rms}^2}{R}$$

เพื่อนำไปพล็อต (Plot) กราฟระหว่างค่าความต้านทานกับกำลังเพื่อหาค่าความต้านทานที่ทำให้เกิดกำลังสูงสุด

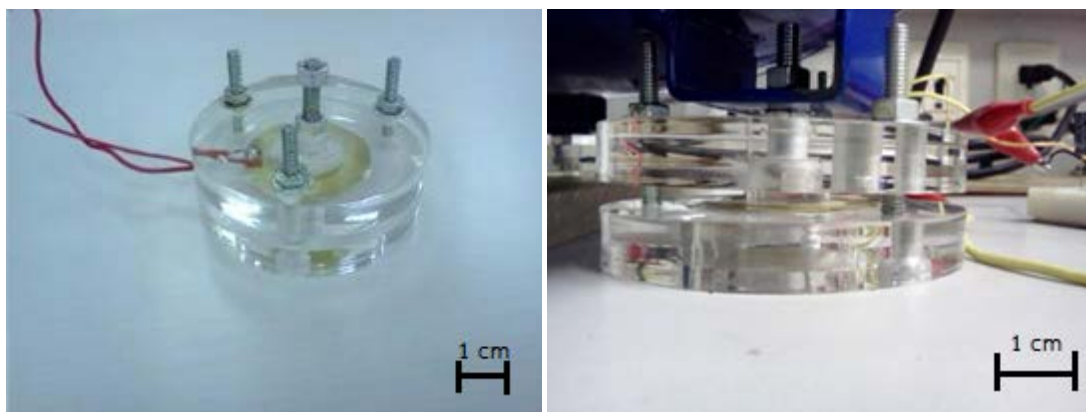

ภาพที่ 4.3 (ก) ภาพแรงดันไฟฟ้าจากเพียโซบัสเซอร์ (ข) ภาพขยายแรงดันไฟฟ้าจากเพียโซบัสเซอร์

ภาพที่ 4.4 แผนภาพแสดงการต่อตัวต้านทานขนานกับเพียโซบัสเซอร์

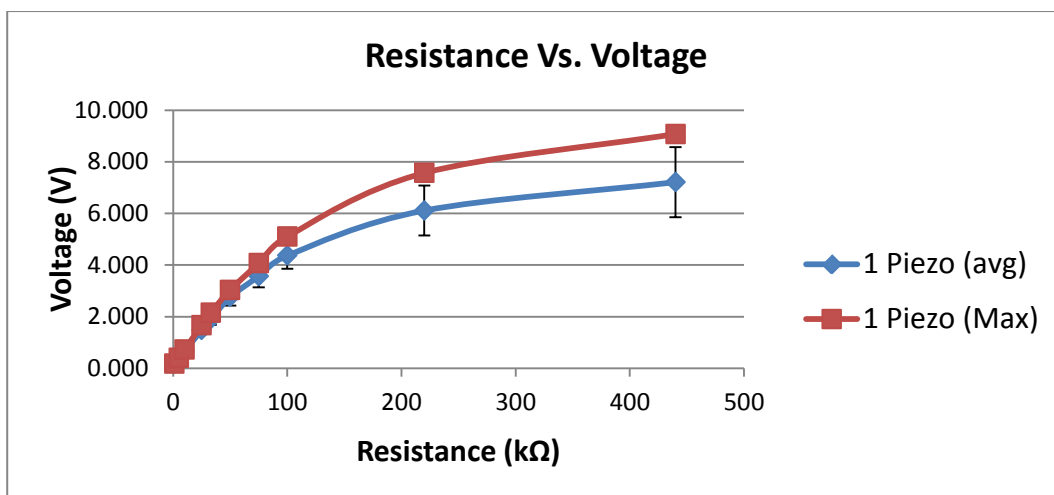
เนื่องจากเพียโซบัสเซอร์ที่นำมาใช้แต่ละตัวมีคุณสมบัติแตกต่างกัน จึงได้ทำการทดลองเพื่อเปรียบเทียบระหว่างผลเฉลี่ยของค่าความต่างศักย์เฉลี่ยของรากล้างสองของเพียโซบัสเซอร์ทั้ง 3 ตัวเมื่อต่อ 1 ชั้น ดังแสดงใน ภาพที่ 4.5 ทีละตัว เมื่อเทียบกับตัวเพียโซบัสเซอร์ 1 ตัวที่ให้ผลตอบสนองที่ดีที่สุดได้ผลออกมาแสดงใน ตารางที่ 4.1 และได้กราฟความสัมพันธ์ระหว่างค่าความต่างศักย์เฉลี่ยของรากล้างสองกับค่าความต้านทาน, ค่ากระแสเฉลี่ยของรากล้างสองกับค่าความต้านทาน และค่ากำลังเฉลี่ยกับค่าความต้านทาน ดังแสดงใน ภาพที่ 4.6 - 4.8 ตามลำดับ

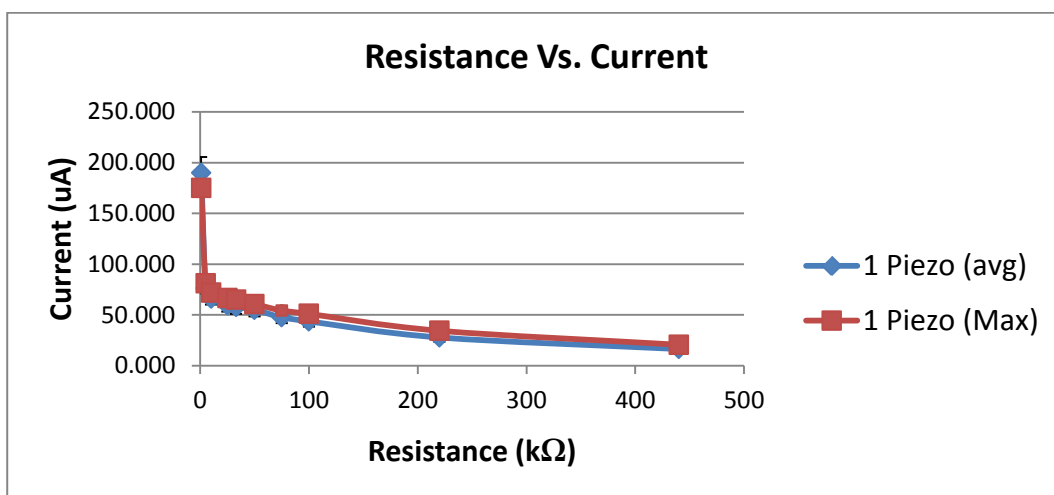
ภาพที่ 4.5 ภาพอุปกรณ์เก็บเกี่ยวพลังงานต้นแบบเพียโซอิเล็กทริก 1 ตัว

ตารางที่ 4.1 ผลค่าความต่างศักย์เฉลี่ยของรอกำลึงสอง กระแสเฉลี่ยของรอกำลึงสองและกำลังเฉลี่ยเมื่อเปลี่ยนค่าความต้านทานเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยกับค่าสูงสุด

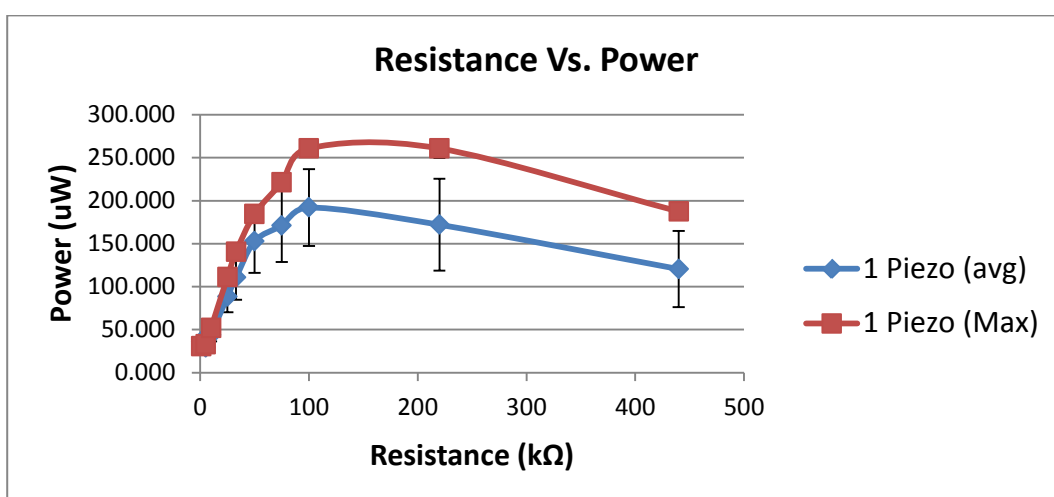
	1 Piezo (Average)			1 Piezo (Max)		
R(k Ω)	V _{rms} (V)	I _{rms} (μ A)	P _{avg} (μ W)	V _{rms} (V)	I _{rms} (μ A)	P _{avg} (μ W)
1	0.190	190.000	36.226	0.175	175.200	30.703
5	0.382	76.333	29.200	0.405	80.400	32.856
10	0.660	66.033	43.774	0.721	72.500	51.966
25	1.481	59.253	88.259	1.664	66.120	110.855
33	1.903	57.677	110.534	2.152	64.545	140.415
50	2.754	55.080	152.806	3.036	60.760	184.370
75	3.569	47.582	171.097	4.072	52.813	221.206
100	4.367	43.667	192.021	5.107	50.040	260.862
220	6.112	27.782	172.019	7.570	33.327	260.727
440	7.214	16.395	120.448	9.079	19.802	187.440

ภาพที่ 4.6 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างค่าความต่างศักย์เฉลี่ยของรากลำกล้องสองกับค่าความต้านทาน

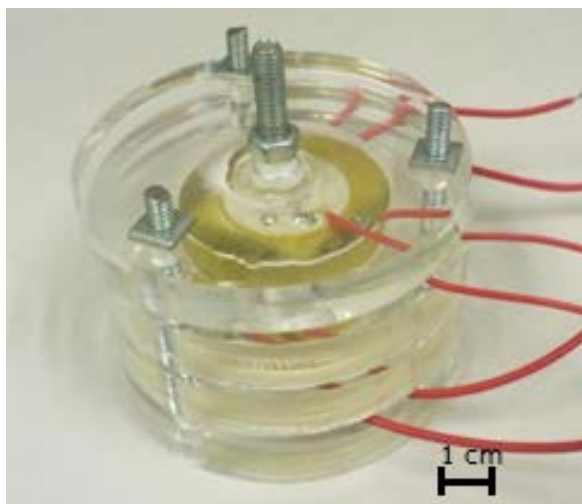

ภาพที่ 4.7 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างค่ากระแสเฉลี่ยของรากลำกล้องสองกับค่าความต้านทาน

ภาพที่ 4.8 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างค่ากำลังเฉลี่ยกับค่าความต้านทาน

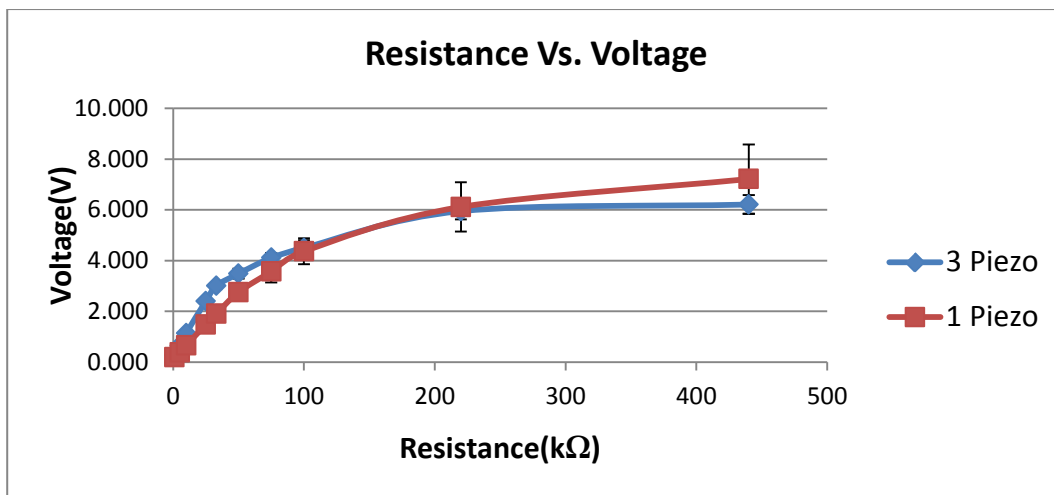
จาก ภาพที่ 4.6 - 4.8 สังเกตได้ว่าค่ากำลังที่ได้จากการหาค่าเฉลี่ยของเพียโซบัสเซอร์แต่ละตัวมีค่าต่ำกว่าการใช้เพียโซบัสเซอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดตัวเดียว ซึ่งค่าเฉลี่ยนี้จะถูกนำมาเปรียบเทียบกับการต่อขนาน 3 ชั้น หรือ ต่อแบบคอนโด (Condo) ดังภาพที่ 4.9 โดยใช้เพียโซบัสเซอร์ทั้ง 3 ตัวที่นำมาหาค่าเฉลี่ยในตอนแรก ซึ่งผลค่าความต่างศักย์เฉลี่ยของรากล้างสอง, กระแสเฉลี่ยของรากล้างสอง และกำลังเฉลี่ยได้แสดงใน ตารางที่ 4.2 และกราฟความสัมพันธ์ระหว่างค่าความต่างศักย์เฉลี่ยของรากล้างสองกับค่าความต้านทาน, ค่ากระแสเฉลี่ยของรากล้างสองกับค่าความต้านทาน และค่ากำลังเฉลี่ยกับค่าความต้านทาน ได้แสดงในภาพที่ 4.10 - 4.12 ตามลำดับ

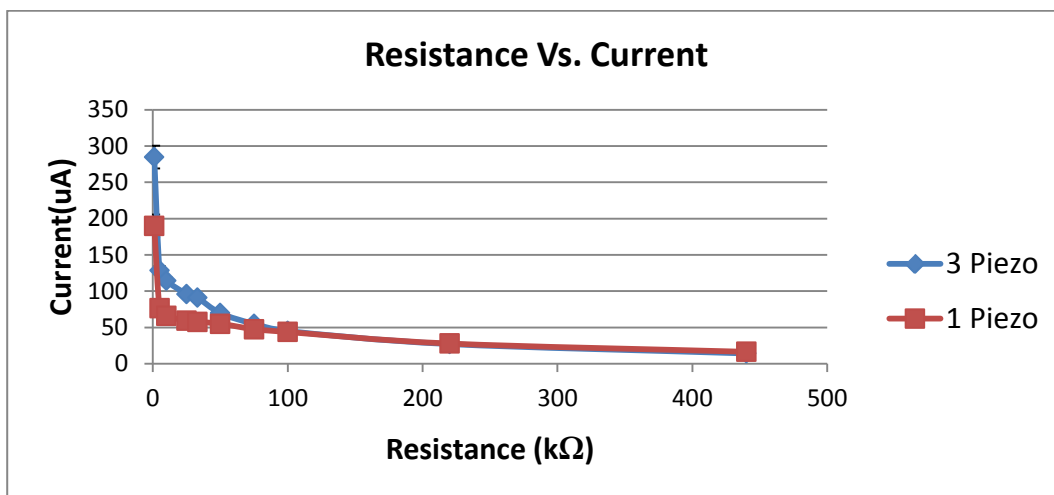
ภาพที่ 4.9 อุปกรณ์เก็บเกี่ยวพลังงานต้นแบบต่อแบบคอนโด

ตารางที่ 4.2 แสดงผลค่าความต่างศักย์เฉลี่ยของรากล้างสอง กระแสเฉลี่ยของรากล้างสองและกำลังเฉลี่ยเมื่อเปลี่ยนค่าความต้านทาน

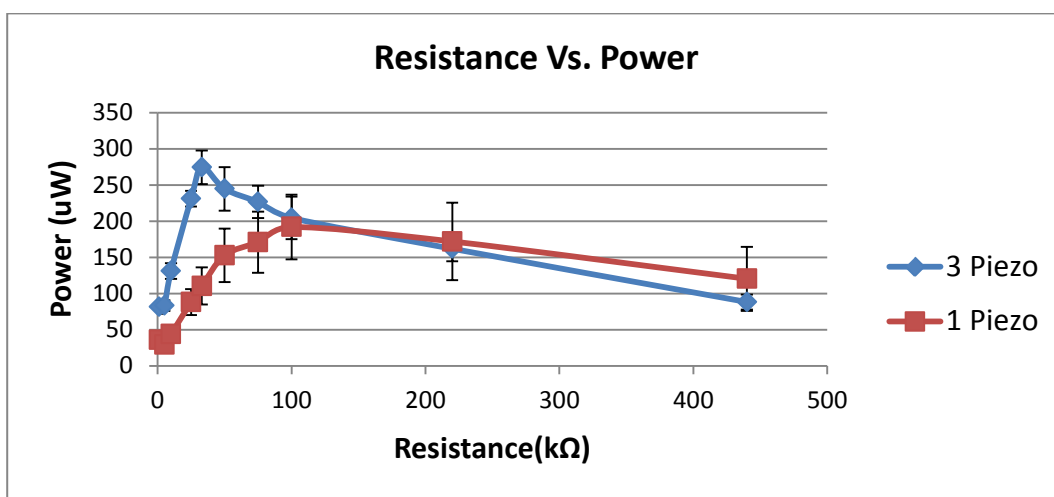
	1 Piezo (Avg)			3 Piezo (Condo)		
R(k Ω)	V _{rms} (V)	I _{rms} (μ A)	P _{avg} (μ W)	V _{rms} (V)	I _{rms} (μ A)	P _{avg} (μ W)
1	0.190	190.000	36.226	0.285	284.800	81.692
5	0.382	76.333	29.200	0.644	128.840	83.383
10	0.660	66.033	43.774	1.143	114.300	131.157
25	1.481	59.253	88.259	2.402	96.080	231.072
33	1.903	57.677	110.534	3.003	91.000	274.456
50	2.754	55.080	152.806	3.485	69.700	244.751
75	3.569	47.582	171.097	4.112	54.827	226.606
100	4.367	43.667	192.021	4.499	44.990	204.633
220	6.112	27.782	172.019	5.948	27.036	161.944
440	7.214	16.395	120.448	6.208	14.109	88.337

ภาพที่ 4.10 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างค่าความต่างศักย์เฉลี่ยของรอกำลังสองกับค่าความต้านทาน

ภาพที่ 4.11 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างค่ากระแสเฉลี่ยของรอกำลังสองกับค่าความต้านทาน

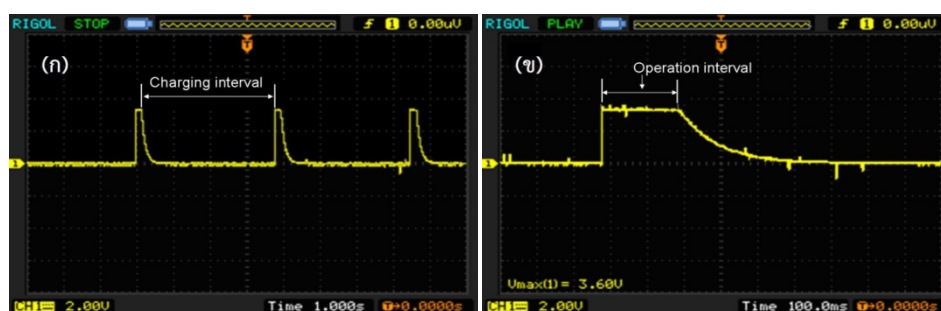

ภาพที่ 4.12 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างค่ากำลังเฉลี่ยกับค่าความต้านทาน

จากกราฟในภาพที่ 4.10 – 4.12 สามารถสรุปได้ว่าที่สภาวะโหลดที่มีค่าความต้านทานสูงจะทำให้ค่าความต่างศักย์ที่ได้จากเพียโซบัสเซอร์ 3 ตัวมีค่าน้อยกว่าเพียโซบัสเซอร์ 1 ตัว ซึ่งคาดว่าเกิดจากเหตุผลที่เพียโซบัสเซอร์แต่ละตัวที่นำมาต่อขนานกันนั้นให้ความต่างศักย์ที่แตกต่างกันและเมื่อนำมาต่อขนานจึงได้ผลออกมาเป็นแรงดันที่เกิดขึ้นจากเพียโซบัสเซอร์ที่ได้แรงดันต่ำที่สุด แต่ถึงกระนั้น เพียโซ 3 ตัวเมื่อนำมาต่อขนานกันแล้วสามารถทำให้กำลังไฟฟ้าที่เก็บเกี่ยวได้มากขึ้นในสภาวะที่โหลดต้องการกระแสมาก (มากกว่าประมาณ 45 μA)

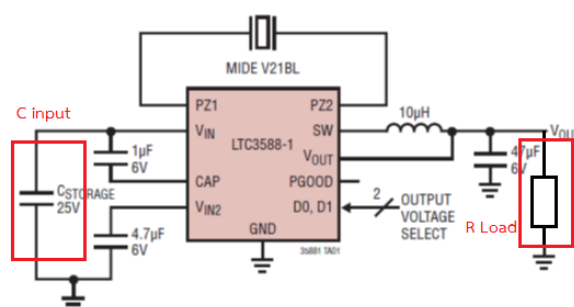
4.3 การทดสอบอุปกรณ์ต้นแบบกับวงจรจัดการพลังงาน

ในส่วนนี้เป็นการทดสอบเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ใช้ในการชาร์จ (Charging Interval) ดังแสดงใน ภาพที่ 4.13 (ก) ก่อนที่จะปล่อยพัลส์ (Pulse) ที่มีช่วงเวลาในการทำงาน (Operation Interval) ดังแสดงใน ภาพที่ 4.13 (ข) ออกมา และสามารถนำมาพลังงานมาใช้งานได้

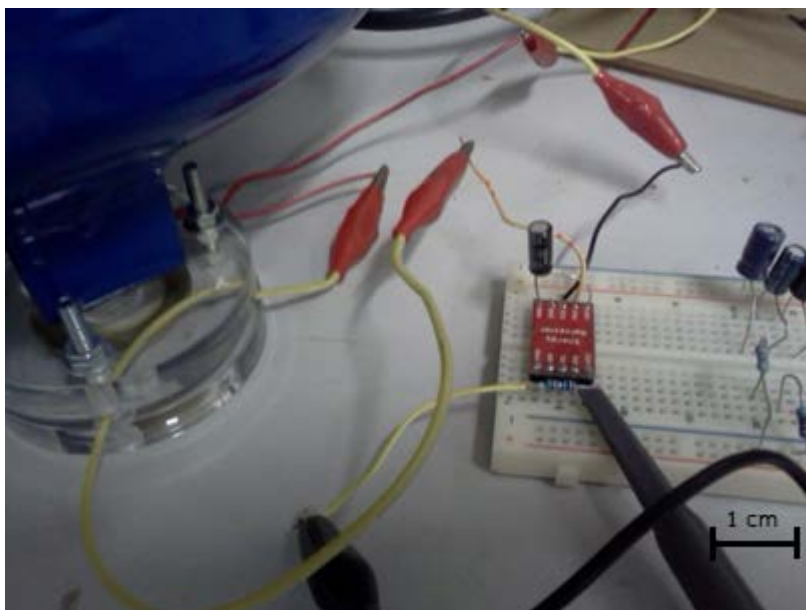
ภาพที่ 4.13 (ก) ช่วงเวลาที่ใช้ในการชาร์จ (ข) ช่วงเวลาที่เอาต์พุตสามารถทำงานได้

ในการทดสอบ จะทดสอบโดยทดลองเปลี่ยนค่าขนาดตัวเก็บประจุด้านอินพุต (Capacitor Input) และค่าภาระความต้านทานด้านเอาต์พุต (Resistor Load) ดังแสดงใน ภาพที่ 4.14 และ ภาพที่ 4.15 เพื่อทดสอบว่าการเปลี่ยนค่าทั้งสองค่ามีผลอย่างไรกับระบบจัดการพลังงาน ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้ ได้แสดงไว้ใน ตารางที่ 4.3 และนำไปพล็อตกราฟความสัมพันธ์ระหว่างขนาดตัวเก็บประจุและค่าความต้านทานกับเวลา ดังแสดงใน ภาพที่ 4.16 และ ภาพที่ 4.17 โดยในการทดลองจะเปรียบเทียบระหว่างใช้เพียโซบัสเซอร์ 3 ตัว ต่อแบบคอนโดและแบบใช้เพียโซบัสเซอร์ 1 ตัว ซึ่งเพียโซบัสเซอร์ที่เลือกใช้ในกรณีใช้เพียโซบัสเซอร์ 1 ตัว เป็นเพียโซบัสเซอร์ที่ได้ผลตอบสนองที่ดีที่สุดจากการทดสอบที่ผ่านมา

ภาพที่ 4.14 รูปแสดงตำแหน่งค่าขนาดตัวเก็บประจุและค่าภาระความต้านทานที่เปลี่ยนแปลงในการทดลอง

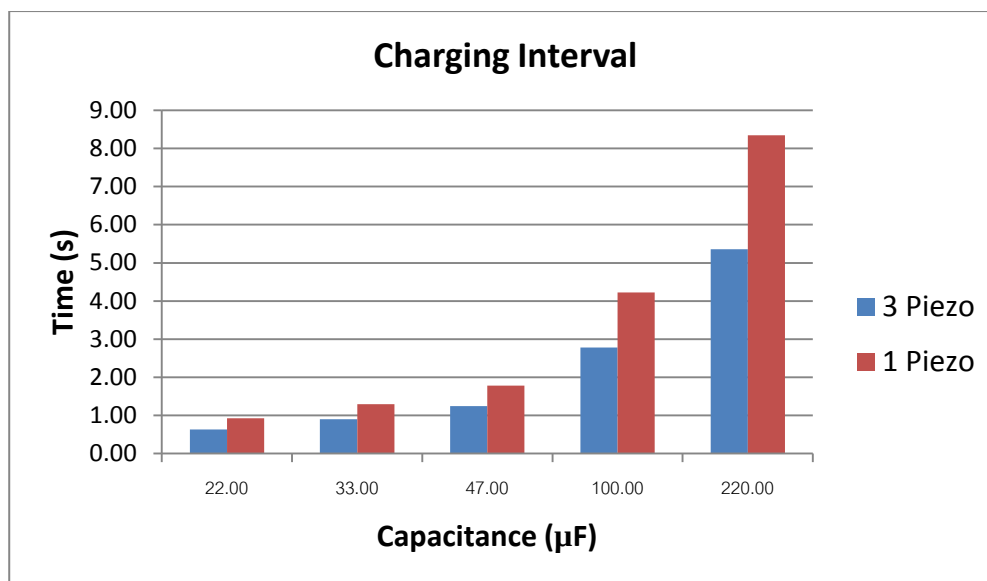

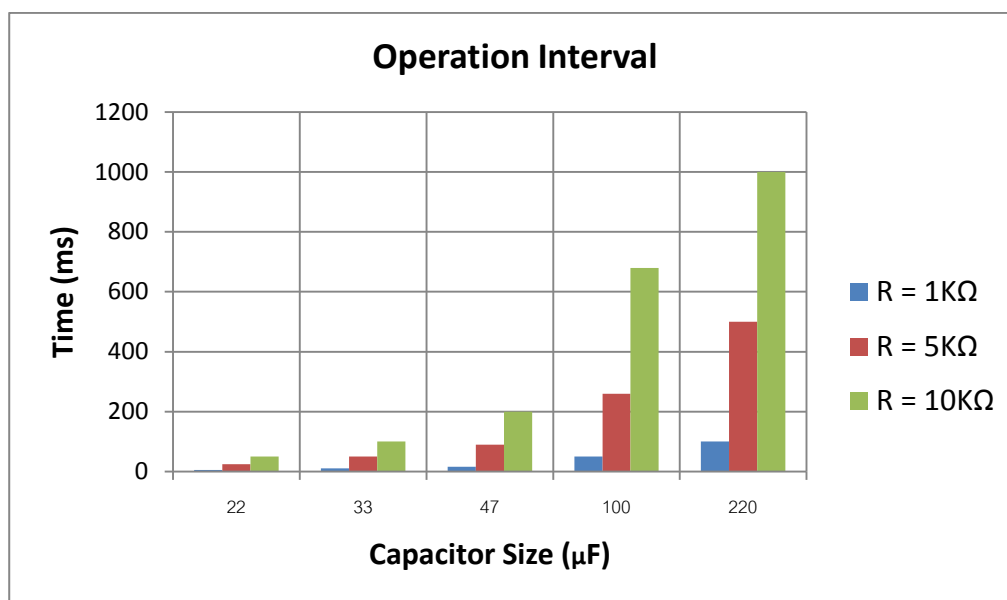
ภาพที่ 4.15 รูปขณะทดสอบอุปกรณ์ต้นแบบกับวงจรจัดการพลังงาน

ตารางที่ 4.3 แสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างขนาดตัวเก็บประจุและค่าความต้านทานกับเวลา

ค่าที่เปลี่ยน		Operation interval (ms)	Charging Interval	
R (k Ω)	C (μ F)		1 Piezo (s)	3 Piezo (s)
1	22	5	0.89	0.63
	33	11	1.23	0.90
	47	16	1.60	1.24
	100	50	3.98	2.79
	220	100	7.56	5.36
5	22	25	0.92	0.67
	33	50	1.26	0.99
	47	90	1.74	1.30
	100	260	3.98	3.00
	220	500	8.02	5.42
10	22	50	0.98	0.74
	33	100	1.38	1.01
	47	200	2.02	1.44
	100	680	4.72	3.03
	220	1,000	9.45	5.53

ภาพที่ 4.16 กราฟแสดงช่วงเวลาที่ใช้ในการชาร์จ

ภาพที่ 4.17 กราฟแสดงช่วงเวลาในการทำงาน

จากตารางที่ 4.3 และภาพที่ 4.16 - 4.17 สามารถบอกได้ว่า การเปลี่ยนค่าตัวเก็บประจุด้านอินพุต ความต้านทานด้านเอาต์พุต และจำนวนเพียโซบัสเซอร์ที่ใช้ มีผลกับระยะเวลาในการชาร์จและระยะเวลาที่อุปกรณ์ทำงาน โดยในเรื่องของเวลาในการชาร์จ การเพิ่มค่าตัวเก็บประจุด้านอินพุตจะมีผลให้เวลาในการชาร์จนานมากขึ้นส่วนการเพิ่มจำนวนเพียโซบัสเซอร์ซึ่งส่งผลให้กระแสที่ไหลเข้าตัวเก็บประจุมีค่ามากขึ้นทำให้เวลาที่ใช้ในการชาร์จลดลง ในขณะที่การเพิ่มหรือลดค่าความต้านทานเอาต์พุตแทบจะไม่มีผลเลยกับเวลาที่ใช้ในการชาร์จ ในเรื่องของเวลาที่อุปกรณ์ทำงาน การเพิ่มค่าตัวเก็บประจุจะส่งผลให้เวลาในการทำงานเพิ่มมากขึ้น และการเพิ่มค่าความต้านทานเอาต์พุตซึ่งส่งผลให้กระแสที่ภาระต้องการลดลงจะทำให้เวลาในการทำงานเพิ่มขึ้นเช่นกัน ในขณะที่จำนวนเพียโซบัสเซอร์ที่ใช้แทบจะไม่มีผลกับ

ระยะเวลาการทำงานนี้เลย จากผลที่ออกมาทำให้สามารถสรุปได้ว่าการนำไปใช้งานสามารถเลือกค่าตัวเก็บประจุที่เหมาะสมกับกระแสที่ภาระต้องการเพื่อให้ได้ช่วงเวลาชาร์จและเวลาการทำงานตามที่ต้องการ

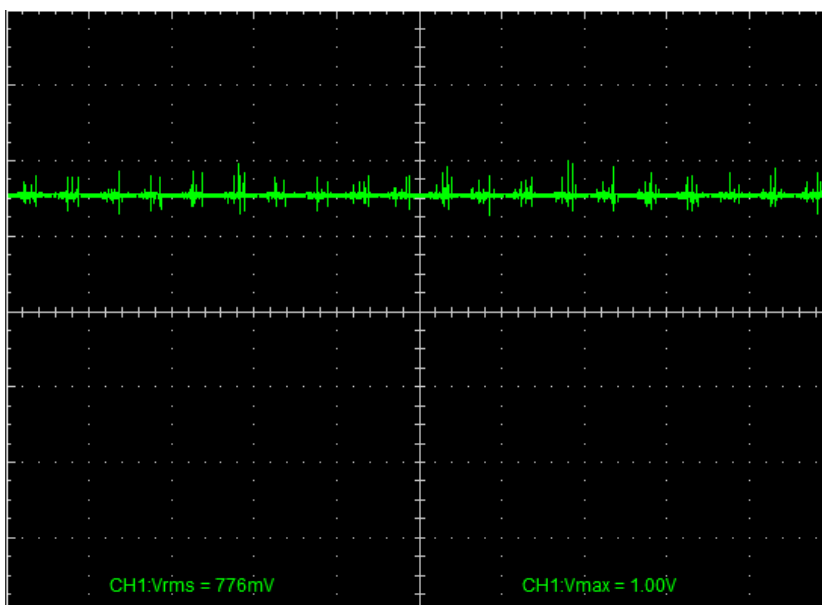
4.4 การทดสอบการทำงานของระบบติดตามสภาพเครื่องจักร

หลังจากทดสอบอุปกรณ์ต้นแบบเมื่อต่อเข้ากับระบบจัดการพลังงานแล้ว ในขั้นตอนต่อไปก็คือ การทดสอบระบบติดตามสภาพเครื่องจักรว่าทำงานอย่างไร เพื่อเลือกค่าตัวเก็บประจุที่เหมาะสมกับระบบติดตามสภาพ โดยจะเริ่มทดสอบการทำงานของเซ็นเซอร์วัดอุณหภูมิ และตัวรับ-ส่งสัญญาณตามลำดับ

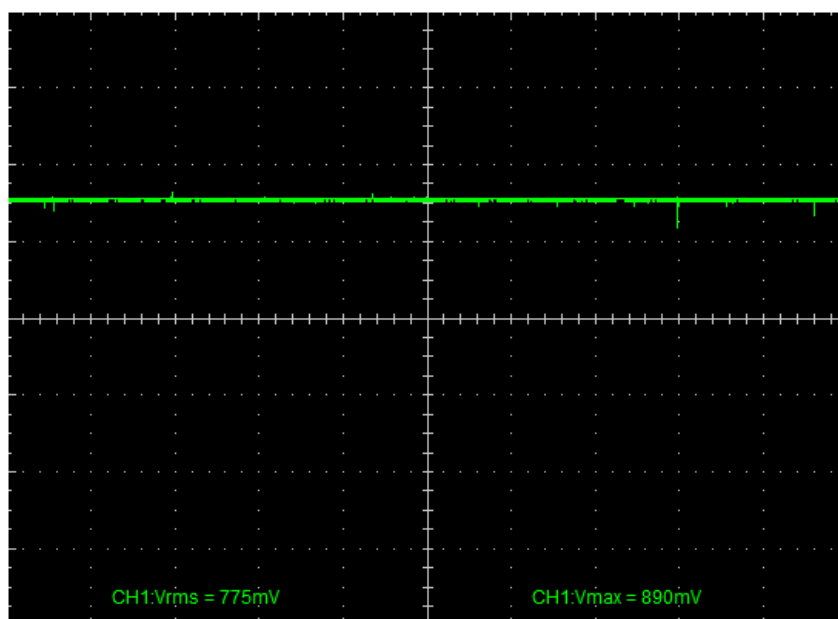
4.4.1 การทดสอบการทำงานของเซ็นเซอร์วัดอุณหภูมิ MCP9700

ในการทดสอบการทำงานของเซ็นเซอร์วัดอุณหภูมิ เริ่มจากการวัดสัญญาณที่เอาต์พุตของเซ็นเซอร์วัดอุณหภูมิด้วยออสซิลโลสโคปขณะที่เครื่องปั๊มลมขนาดเล็กทำงาน เพื่อดูสัญญาณที่ออกจากตัวเซ็นเซอร์ พบว่ามีสัญญาณรบกวนมาก เป็นผลมาจากมอเตอร์ (Motor) ของเครื่องปั๊มลมทำงาน จึงทำการเพิ่มฟิลเตอร์ (Filter) หรือตัวกรองสัญญาณเข้าไปเพื่อลดสัญญาณรบกวน โดยหลังจากเพิ่มตัวกรองสัญญาณเป็นตัวเก็บประจุขนาด $0.1\ \mu\text{F}$ จะได้สัญญาณที่ออกมาจากเซ็นเซอร์วัดอุณหภูมิ ดังแสดงในภาพที่ 4.18 ซึ่งยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะยังคงมีสัญญาณรบกวนอยู่ เมื่อทำการศึกษาดูในดาต้าชีทของตัวอุปกรณ์จึงทดลองใช้ตัวกรองสัญญาณที่ได้รับการแนะนำ คือ ตัวเก็บประจุขนาด $1\ \mu\text{F}$ และตัวต้านทานขนาด $200\ \Omega$ ได้สัญญาณที่ออกมา ดังแสดงใน ภาพที่ 4.19 สังเกตว่าสัญญาณที่ได้นั้นมีคลื่นรบกวนน้อยมาก จึงเลือกใช้ตัวกรองสัญญาณเป็นแบบที่สอง

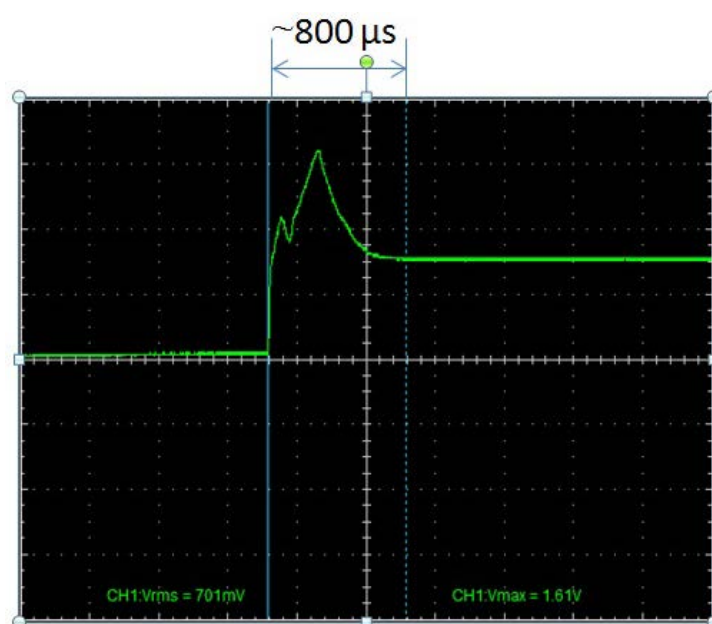
จากนั้นจึงทดลองจ่ายพลังงานให้ตัวเซ็นเซอร์วัดอุณหภูมิที่ติดตัวกรองสัญญาณแบบที่สองแล้ว จ่ายพลังงานเป็นแบบสเต็ป (Step) ได้สัญญาณที่ออกมา ดังแสดงใน ภาพที่ 4.20 พบว่าเกิดผลตอบสนองชั่วขณะ (Transient Response) เกิดขึ้นเป็นระยะเวลาประมาณ $800\ \mu\text{s}$ ก่อนที่จะเข้าสู่สภาวะคงตัว (Steady-state Response)

ภาพที่ 4.18 รูปสัญญาณเอาต์พุตเซ็นเซอร์วัดอุณหภูมิเมื่อผ่านตัวกรองสัญญาณตัวเก็บประจุขนาด $0.1\ \mu\text{F}$

ภาพที่ 4.19 รูปสัญญาณจากเอาต์พุตเซ็นเซอร์วัดอุณหภูมิเมื่อผ่านตัวกรองสัญญาณตัวเก็บประจุขนาด $1\ \mu\text{F}$ และตัวต้านทานขนาด $200\ \Omega$

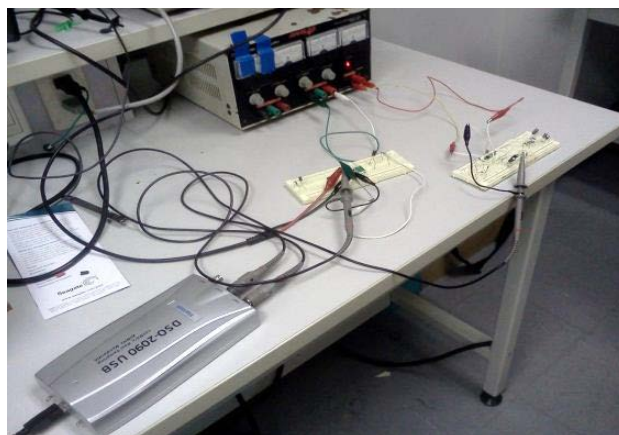

ภาพที่ 4.20 รูปสัญญาณเมื่อจ่ายพลังงานแบบสแต็ปให้เซ็นเซอร์วัดอุณหภูมิที่ติดตัวกรองสัญญาณ

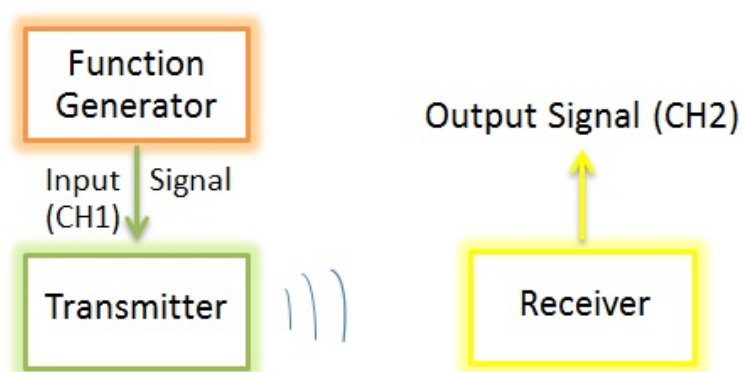
4.4.2 การทดสอบการทำงานของตัวรับและตัวส่งสัญญาณ

ในการทดสอบการทำงานของตัวรับสัญญาณ AM-RT4 และตัวส่งสัญญาณ AM-HRR30 ได้ทำการทดลองจ่ายพลังงานจากพาวเวอร์ซัพพลาย (Power Supply) ดังแสดงใน ภาพที่ 4.21 และทำการใช้เครื่องฟังก์ชันเจนเนอเรเตอร์ (Function Generator) ส่งสัญญาณผ่านตัวส่งสัญญาณ เพื่อให้ส่งสัญญาณไปยังตัวรับสัญญาณ หลังจากต่อออสซิลโลสโคป โดยช่องสัญญาณที่ 1 (Channel 1) ต่อเข้ากับ

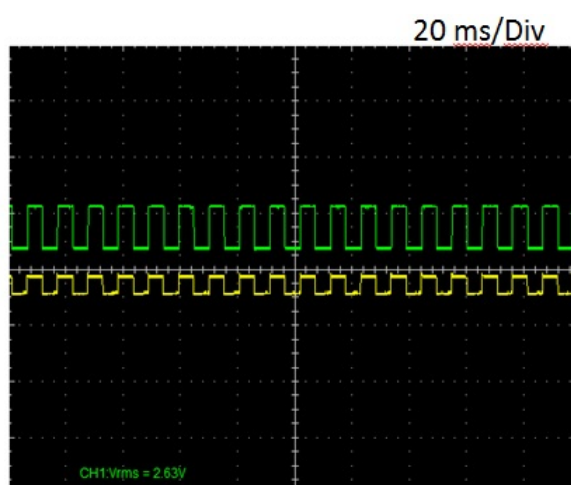
อินพุตของตัวส่งสัญญาณ และช่องสัญญาณที่ 2 (Channel 2) ต่อเข้ากับเอาต์พุตของตัวส่งสัญญาณ ดังแสดงใน ภาพที่ 4.22 จะได้สัญญาณ ดังแสดงใน ภาพที่ 4.23

ภาพที่ 4.21 รูปขณะทำการทดสอบการทำงานของตัวรับ-ส่งสัญญาณ

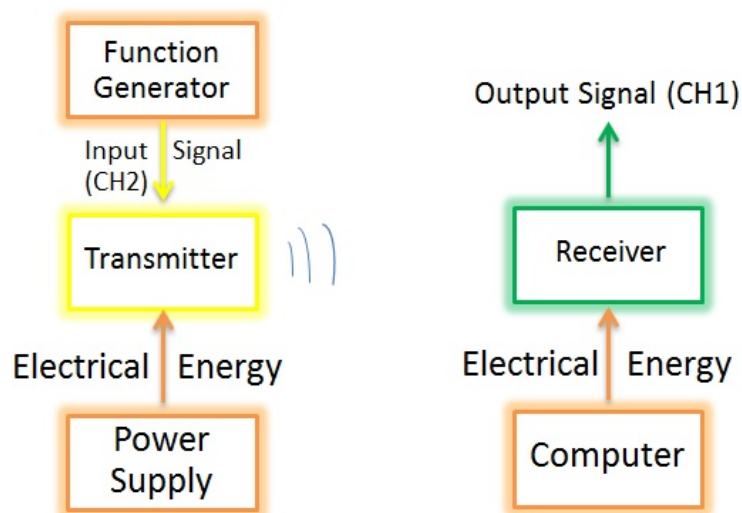

ภาพที่ 4.22 แผนผังการทดสอบการทำงานของตัวรับ-ส่งสัญญาณขั้นแรก

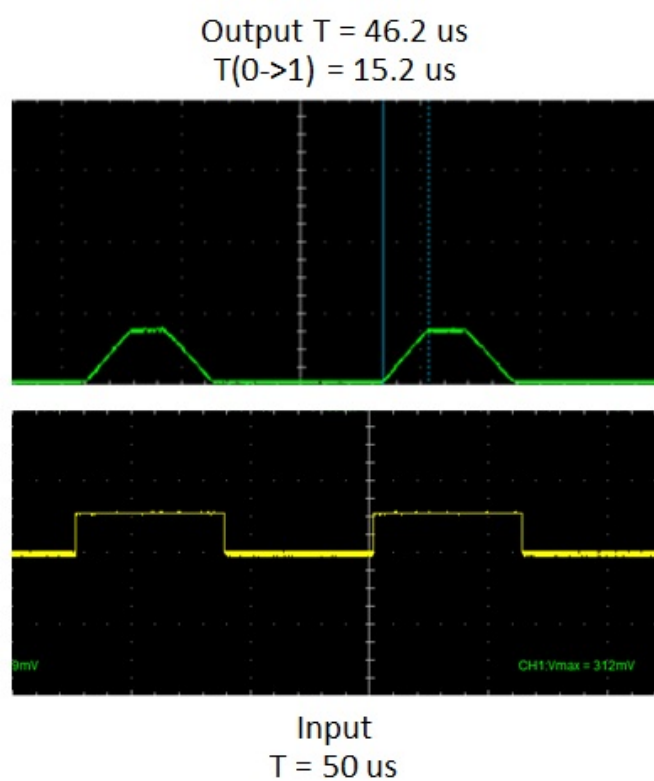

ภาพที่ 4.23 รูปสัญญาณที่ได้จากตัวรับ-ส่งสัญญาณเมื่อทำการทดสอบการทำงานขั้นแรก

ขั้นตอนถัดมาจะทดสอบโดยการทดลองต่อตัวรับสัญญาณและตัวส่งสัญญาณแยกกัน โดยตัวส่งสัญญาณจะใช้แหล่งพลังงานเป็นพาวเวอร์ซัพพลายและตัวรับใช้แหล่งพลังงานจากคอมพิวเตอร์ที่ใช้เป็นส่วนแสดงผล ดังแสดงใน ภาพที่ 4.24 ได้สัญญาณที่ออกมา ดังแสดงใน ภาพที่ 4.25

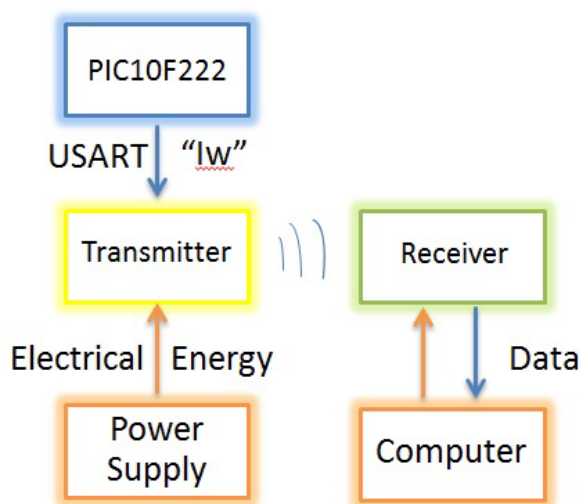
ภาพที่ 4.24 แผนผังการทดสอบการทำงานของตัวรับ-ส่งสัญญาณเมื่อตัวรับสัญญาณใช้พลังงานจากส่วนแสดงผล

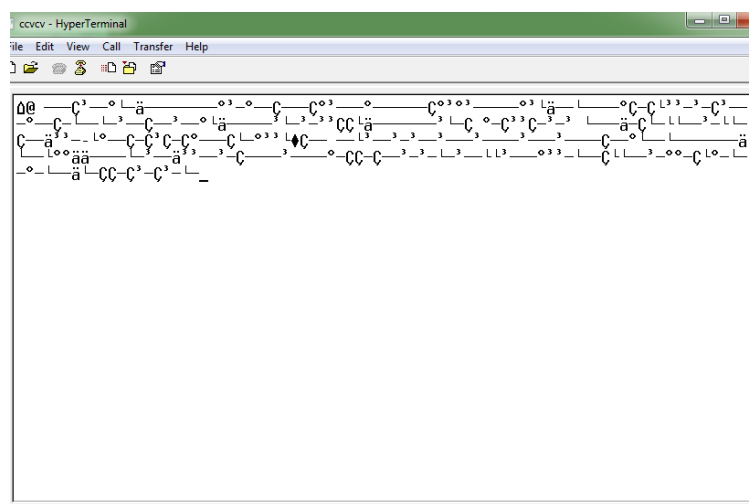
ภาพที่ 4.25 รูปสัญญาณจากตัวรับ-ส่งสัญญาณเมื่อตัวรับสัญญาณใช้พลังงานจากส่วนแสดงผล

จาก ภาพที่ 4.25 ทำให้ทราบว่าเมื่อตัวส่งสัญญาณส่งสัญญาณสี่เหลี่ยม (Square Wave) ซึ่งมีคาบเท่ากับ $50\ \mu\text{s}$ ให้ตัวรับสัญญาณแล้ว พบว่าตัวรับสัญญาณรับสัญญาณได้แต่ไม่เป็นสัญญาณสี่เหลี่ยมเหมือนที่ตัวส่งสัญญาณได้ส่งมาในตอนแรก สัญญาณที่ได้รับมานั้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมูซึ่งมีคาบประมาณ $46.2\ \mu\text{s}$ และคาบของส่วนลาดชัน (Slope) ระหว่างการเปลี่ยนสัญญาณจากศูนย์ไปหนึ่งของสัญญาณที่รับได้อยู่ที่ประมาณ $15.2\ \mu\text{s}$

หลังจากนั้นจึงทดสอบด้วยการใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์ PIC10F222 ทำการส่งสัญญาณด้วย USART โดยให้ส่งสัญญาณเป็นตัวอักษร “lw” ไปยังตัวส่งสัญญาณแทนฟังก์ชันเจนเนอเรเตอร์ และให้ตัวรับสัญญาณรับและส่งสัญญาณไปแสดงที่ส่วนแสดงผล (ในการทดลองนี้คือคอมพิวเตอร์) โดยใช้โปรแกรมไฮเปอร์เทอร์มินอล (Hyperterminal Program) ในการเชื่อมต่อ ดังแสดงในแผนภาพ ภาพที่ 4.26 ในโปรแกรมไฮเปอร์เทอร์มินอลสามารถกำหนดค่า BAUDRATE ได้หลายค่าแต่ตัวรับส่งสัญญาณไร้สายสามารถรับส่งสัญญาณที่มีความถี่ได้ในช่วง $50 - 9600$ ดังนั้นในการทดลองจึงเลือกค่า BAUDRATE 9600 มาใช้งานเพื่อให้การส่งข้อมูลสามารถส่งได้อย่างรวดเร็ว ผลลัพธ์ที่ได้แสดงใน ภาพที่ 4.27

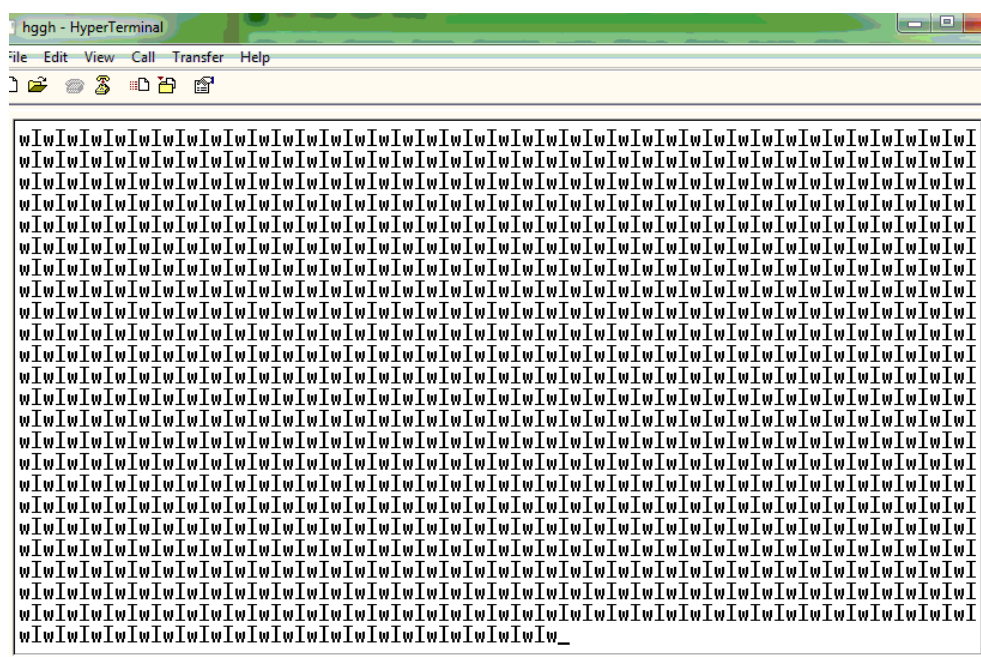
ภาพที่ 4.26 แผนผังแสดงการทดสอบระบบติดตามสภาพด้วยไมโครคอนโทรลเลอร์

ภาพที่ 4.27 รูปแสดงสัญญาณที่ได้รับบนหน้าจอแสดงผลเมื่อใช้ 9,600 BAUDRATE

จากภาพที่ 4.27 จะเห็นว่าการส่งสัญญาณโดยใช้ค่า BAUDRATE 9,600 นั้นทำให้การส่งสัญญาณผิดเพี้ยนไปอย่างมากเนื่องจากสัญญาณที่ส่งออกมีลักษณะเป็นสแต็ปที่มีคาบประมาณ 100 us แต่สัญญาณที่รับได้มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมคางหมูที่มีระยะเวลาการเปลี่ยนแปลงจากสัญญาณ “0” ไปเป็นสัญญาณ “1” ประมาณ 15.2 us ซึ่งคิดได้เป็นประมาณ 15% ของคาบที่ส่งออกไป จึงทำให้ตัวรับสัญญาณอ่านค่าที่รับได้ผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง ดังนั้นจึงต้องทำการลดค่า BAUDRATE ลงเพื่อให้คาบของสัญญาณที่ส่งไปมีค่ามากขึ้นเพื่อให้ส่วนที่เป็นการเปลี่ยนแปลงจากสัญญาณ “0” ไปเป็นสัญญาณ “1” มีผลกับการรับค่าน้อยลง ซึ่งในการทดลองนี้ได้ทดลองโดยลดค่า BAUDRATE ลงมาเป็น 2,400 ซึ่งจะทำให้คาบมีค่าประมาณ 416 us ซึ่งจะได้ผลออกมาดังแสดงในภาพที่ 4.28

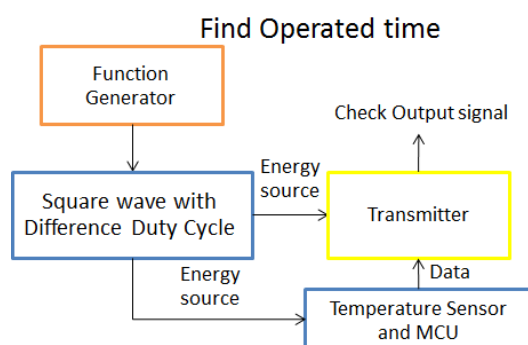
ภาพที่ 4.28 รูปแสดงสัญญาณที่ได้รับบนหน้าจอแสดงผลเมื่อใช้ 2,400 BAUDRATE

จากภาพที่ 4.28 พบว่าการส่งสัญญาณด้วย BAUDRATE 2,400 ตัวรับสัญญาณสามารถรับสัญญาณได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นในการทดลองต่อไปจึงเลือกใช้ค่า BAUDRATE 2,400 ในการทดลอง

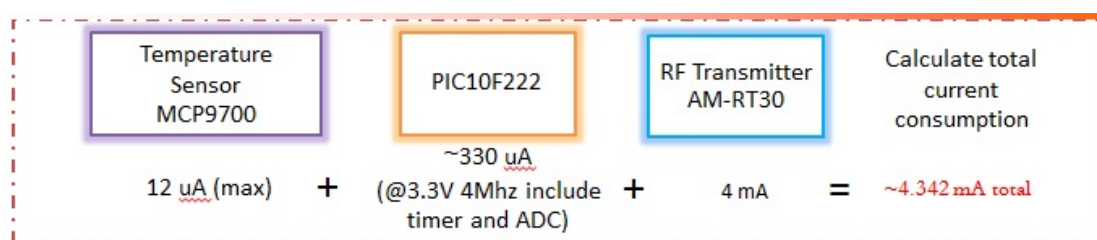
4.4.3 การหาค่าตัวเก็บประจุที่เหมาะสม

หลังจากที่ได้ทดสอบการทำงานของอุปกรณ์ในระบบติดตามสัญญาณและเลือกใช้ BAUDRATE ที่ 2,400 ได้แล้ว จึงหาช่วงเวลาที่ระบบจะใช้ในการทำงานได้โดยใช้ฟังก์ชันเจนเนอเรเตอร์แทนแหล่งจ่ายไฟ ซึ่งฟังก์ชันเจนเนอเรเตอร์สามารถปรับค่า Duty cycle ได้ซึ่งการทดลองจะทำโดยค่อยๆปรับ Duty cycle เพิ่มไปเรื่อย แล้วสังเกตสัญญาณเอาท์พุทว่าระบบส่งสัญญาณสามารถส่งสัญญาณออกมาได้ถูกต้องหรือไม่ ดังแสดงใน ภาพที่ 4.29 ซึ่งในการทดลองพบว่าระบบส่งสัญญาณต้องการเวลาทำงานอย่างน้อย 60 ms จึงจะสามารถส่งข้อมูลออกมาได้โดยไม่ต้องมีข้อผิดพลาด จากนั้นจึงคำนวณกระแสที่ระบบต้องการจากค่าตัวเก็บประจุของอุปกรณ์แต่ละตัว ดังแสดงใน ภาพที่ 4.30

ภาพที่ 4.29 รูปแสดงการคำนวณช่วงเวลาที่ระบบจำเป็นต้องใช้ในการทำงาน

ภาพที่ 4.30 รูปแสดงการคำนวณกระแสไฟที่ระบบจำเป็นต้องใช้ในการทำงาน

จากภาพที่ 4.30 จะทราบว่าระบบส่งสัญญาณต้องการกระแสไฟประมาณ 4.342 mA ในการทำงาน จึงได้ทำการเปรียบเทียบช่วงเวลาทำงานและกระแสไฟที่สามารถจ่ายได้จากการทดสอบอุปกรณ์ต้นแบบกับวงจรจัดการพลังงานที่ทดลองเปลี่ยนขนาดตัวเก็บประจุและตัวต้านทานได้ดังแสดงใน ตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างขนาดตัวเก็บประจุ ช่วงเวลาการทำงาน และกระแสไฟที่สามารถจ่ายได้

ขนาดตัวเก็บประจุ (μF)	ช่วงเวลาการทำงาน (ms)			
	I = 4.342 mA	I = 3.3 mA	I = 0.66 mA	I = 0.33 mA
22	3.80	5	25	50
33	8.36	11	50	100
47	12.16	16	90	200
100	38	50	260	680
220	76	100	500	1000

จาก ตารางที่ 4.4 เนื่องจากระบบส่งสัญญาณต้องการเวลาในการทำงานอย่างน้อย 60 μs และต้องการกระแสประมาณ 4.342 mA ทำให้สามารถเลือกขนาดตัวเก็บประจุที่เหมาะสมกับระบบติดตามสภาพได้ คือ ตัวเก็บประจุขนาด 220 μF

4.5 การทดสอบระบบผลิตพลังงานแบบพึ่งพาตนเองสำหรับการติดตามสภาพเครื่องจักร

หลังจากทดสอบอุปกรณ์แต่ละตัวในแต่ละระบบแล้ว ในขั้นตอนสุดท้ายจะทำการนำทุกระบบมาประกอบร่วมกันจนเป็นระบบผลิตพลังงานแบบพึ่งพาตนเองสำหรับการติดตามสภาพเครื่องจักร โดยสมบูรณ์ เริ่มจากการเก็บพลังงานจากการสั่นสะเทือนของเครื่องจักรเมื่อเครื่องจักรทำงานด้วยโครงสร้างรับแรงที่ประกอบกับเพียโซอิเล็กทริก นำพลังงานไฟฟ้าที่ได้ผ่านระบบจัดการพลังงาน และส่งพลังงานที่จัดการเรียบร้อยแล้วไปจ่ายระบบติดตามสภาพเครื่องจักรในส่วนส่งสัญญาณ ดังแสดงใน ภาพที่ 4.31 และเมื่อส่วนรับสัญญาณ ดังแสดงใน ภาพที่ 4.32 ได้รับสัญญาณแล้วสามารถส่งสัญญาณที่ได้รับไปแสดงในส่วนแสดงผล และแสดงผลการติดตามสภาพเครื่องจักรด้วยการวัดอุณหภูมิ ซึ่งขั้นตอนการทดสอบจะเริ่มจากการทดลองวัดอุณหภูมิ ณ อุณหภูมิห้อง (25°C) ซึ่งได้ผลลัพธ์ที่ส่วนแสดงผล ดังแสดงใน ภาพที่ 4.33

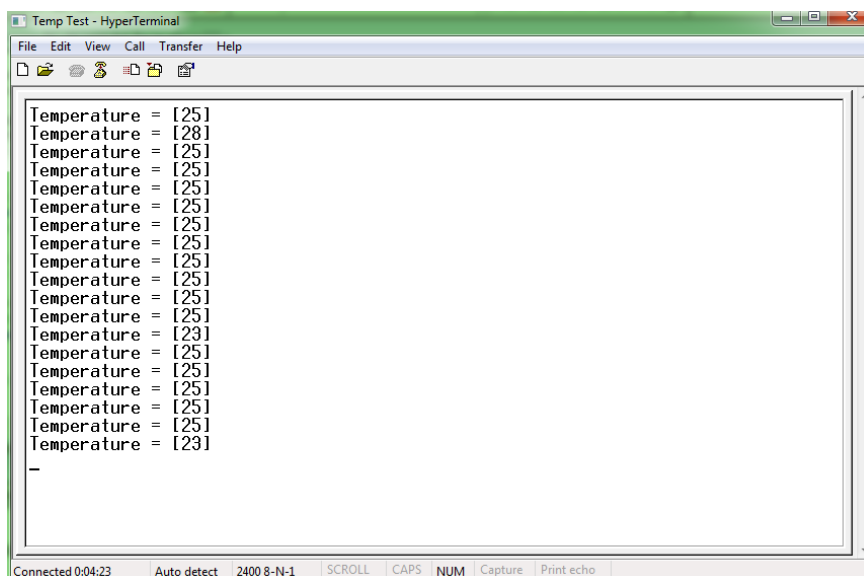
จาก ภาพที่ 4.33 จะสังเกตได้ว่าอุณหภูมิที่สามารถวัดได้โดยใช้อุปกรณ์เก็บเกี่ยวพลังงานนั้น สามารถวัดอุณหภูมิได้โดยมีค่าที่ผิดพลาดเป็นบางค่าซึ่งค่าผิดพลาดที่เกิดขึ้นคาดว่าเกิดจากผลของการแปลงอนาล็อกเป็นดิจิตอลมีค่าความระเอียดไม่เพียงพอ แต่ค่าผิดพลาดที่เกิดขึ้นอยู่ในขอบเขตที่สามารถยอมรับได้ จากนั้นจึงทดสอบวัดอุณหภูมิเครื่องจักร โดยได้เปรียบเทียบผลที่ได้กับการวัดอุณหภูมิด้วยเครื่องวัดอุณหภูมิอินฟราเรด รุ่น GM300 ที่ได้ทำการวัดอุณหภูมิไปพร้อมกับระบบผลิตพลังงานแบบพึ่งพาตนเองสำหรับการติดตามสภาพเครื่องจักรด้วย ได้ผลดังแสดงในภาพที่ 4.34

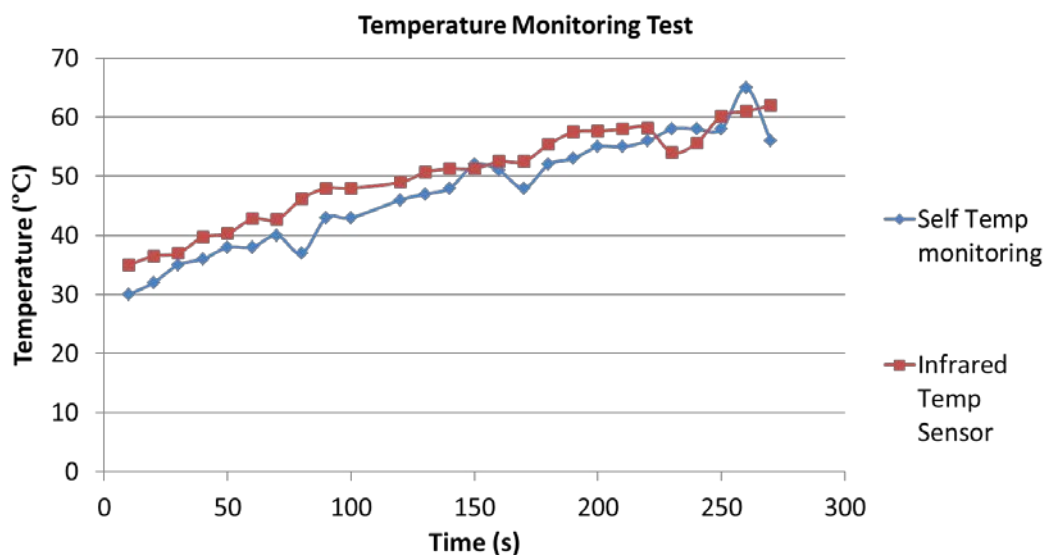
ภาพที่ 4.31 รูปแสดงการทดสอบระบบฯเมื่อจ่ายไฟให้ส่วนส่งสัญญาณ

ภาพที่ 4.32 รูปแสดงการทดสอบระบบฯส่วนรับสัญญาณและส่วนแสดงผล

ภาพที่ 4.33 รูปแสดงผลการวัดอุณหภูมิ ณ อุณหภูมิห้อง (25 °C)

ภาพที่ 4.34 กราฟเปรียบเทียบผลการวัดอุณหภูมิระหว่างระบบฯและเครื่องวัดอุณหภูมิอินฟราเรด

จาก ภาพที่ 4.34 เมื่อเปรียบเทียบอุณหภูมิที่วัดได้กันแล้ว พบว่าผลที่ได้มีค่าใกล้เคียงกันโดยค่าที่วัดได้จากอินฟราเรดจะมีค่ามากกว่าเล็กน้อยซึ่งคาดว่าเกิดจากการติดตั้งเซ็นเซอร์วัดอุณหภูมิ MCP9700 ซึ่งถูกติดตั้งเพียงแค่วางไว้บนคอมพิวเตอร์ไม่ได้ใช้สารนำความร้อนจึงทำให้การนำความร้อนเกิดขึ้นได้ไม่ดีพอ